

**UCHWAŁA NR XXV/177/2012
RADY GMINY W DOBRONIU**

z dnia 20 grudnia 2012 r.

uchwalenia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj.: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, zm.: z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142, i poz. 146, Nr 40, poz. 230, Nr 106, poz. 657, z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 149, poz. 887, Nr 217, poz. 1281, z 2012 r. , poz. 567) oraz art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj.: Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, zm.: Nr 115, poz. 793, Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 144, poz. 1175, z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 127, poz. 857, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 120, poz. 690) - **uchwała, co następuje:**

§ 1. Uchwała się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 rok”, w wersji stanowiącej załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dobroń.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2013 roku.

Przewodniczący Rady
Gminy w Dobroniu

Tomasz Kania

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXV/177/2012
Rady Gminy w Dobroniu
z dnia 20 grudnia 2012 r.

GMINNY PROGRAM

PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2013 ROK

WSTĘP

W myśl ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych Gminy.

Zadanie to ma być realizowane w postaci „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy.

Zadanie to w szczególności obejmuje :

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych ;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

CELE PROGRAMU

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz zmniejszanie rozmiarów tych, które już wystąpiły.
2. Ulepszanie sposobów radzenia sobie z problemami aktualnie występującym w gminie.
3. Zwiększenie wśród lokalnej społeczności, a zwłaszcza wśród młodzieży wiedzy w zakresie problematyki uzależnień.

ZADANIA STRATEGICZNE

1. Rozpowszechnianie wśród dzieci i młodzieży profilaktycznych programów informacyjnych i psychoedukacyjnych.
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności terapii dla osób uzależnionych i ich rodzin.
3. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a dzieciom i młodzieży z takich rodzin zapewnienie pomocy opiekuńczo-wychowawczej.
4. Współdziałanie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie wdrażania nowych procedur interwencji wobec przemocy domowej.

DANE STATYSTYCZNE

Gmina Dobroń liczy na dzień 15 listopada 2012 r. liczy:

7 236 mieszkańców, w tym 3520 mężczyzn i 3 716 kobiet. Osoby pełnoletnie to 5 878, czyli 81,23 % populacji.

Na terenie Gminy znajduje się 28 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym :

- detaliczne – 24
- gastronomiczne – 4

Na jeden punkt sprzedaży przypada 258mieszkańców, w tym osób pełnoletnich – 210.

Na podstawie wskaźników Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 3% populacji, czyli 217 osób, to osoby uzależnione,
- 5% populacji, czyli 362 osoby, to osoby współuzależnione (członkowie rodzin osób uzależnionych),
- 15% spośród osób uzależnionych czyli 33 osoby, to osoby gotowe do podjęcia leczenia.

Realizacja zadań wymienionych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi będzie przebiegała na następujących płaszczyznach działania:

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą, którą można zdiagnozować na podstawie występowania określonych objawów.

Do objawów uzależnienia należą :

- silne pragnienie albo poczucie przymusu spożywania alkoholu („głód alkoholu”),
- upośledzona zdolność kontrolowania zachowań związanych z pićm alkoholu,
- zmieniona (najczęściej zwiększona) tolerancja alkoholu, tzw. „mocna głowa”,
- występowanie objawów abstynencyjnych w sytuacji obniżenia poziomu alkoholu we krwi,
- postępujące zaniedbywanie z powodu picia alkoholu alternatywnych źródeł zainteresowań, przyjemności, zwiększona ilość czasu poświęcona na zdobywanie i picie alkoholu,
- uporczywe kontynuowanie picia alkoholu mimo świadomości szkód.

Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia indywidualna i grupowa. Leczenie medyczne ma wymiar wspomagający psychoterapię i nakierowane jest na usuwanie powikłań spowodowanych szkodliwym używaniem od alkoholu. Uzależnienie od alkoholu jest chorobą, którą przy wdrożeniu odpowiedniego leczenia można zatrzymać.

Celami stawianymi pacjentom w terapii uzależnienia są :

- utrzymanie abstynencji od alkoholu,
- poprawa zdrowia psychicznego i fizycznego,
- nabycie umiejętności potrzebnych do rozwiązywania problemów emocjonalnych oraz rozwój osobisty.

Podstawowym zadaniem samorządu jest zwiększenie dostępności terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia dla mieszkańców Gminy.

W ramach tego obszaru w roku 2013 realizowane będą następujące działania:

1. Działania profesjonalne poprzez prowadzenie zajęć terapii indywidualnej i terapii grupowej przez certyfikowanego specjalistę terapii uzależnień.
2. Wspieranie działalności trzeźwości nieprofesjonalnej w ramach ruchu samopomocowego, w tym Grupy Abstynenckiej AA „Wojciech” oraz dawanie tzw. „świadectwa trzeźwości” .
3. Dofinansowanie warsztatów terapeutycznych odbywających się w trakcie obozów integracyjnych organizowanych dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
4. Współpraca z placówkami lecznictwa odwykowego i podstawowej opieki zdrowotnej.
5. Współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz Zespołem Interdyscyplinarnym w zakresie rozpoznawania zjawiska przemocy.

6. Przeprowadzenie remontu i adaptacji lokalu przeznaczonego na prowadzenie zajęć terapii indywidualnej i terapii grupowej oraz mityngi Grupy Abstynenckiej AA „Wojciech”.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całej rodziny, rodzi poważne problemy i jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci. Konsekwencją życia z partnerem nadużywającym alkoholu może być współuzależnienie. Współuzależnienie nie jest chorobą, lecz efektem do przystosowania się do sytuacji problemowej.

Szczególnie silnego stresu doświadczają dzieci z rodzin, gdzie jedno lub oboje z rodziców nadużywają alkoholu. Osoba, która wychowywała się w takiej rodzinie, w życiu dorosłym przejawia wiele problemów psychologicznych, będących skutkiem urazów z dzieciństwa.

W związku z tym udzielanie pomocy dzieciom z rodzin dotkniętych alkoholizmem należy zaliczyć do priorytetowych zadań podejmowanych w ramach „Gminnego Programu Profilaktyki i rozwiązywania Problemów Alkoholowych” .

Istotną rolę w procesie pomagania dzieciom z rodzin alkoholowych odgrywają świetlice socjoterapeutyczne. Świetlice są placówkami opiekuńczo-wychowawczymi wsparcia dziennego, wspierającymi rodzinę w sprawowaniu jej podstawowych funkcji oraz zapewniającymi pomoc rodzinie i dzieciom sprawiającym problemy wychowawcze.

W ramach realizacji programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zagadnienia związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie weszły do katalogu działań podejmowanych przez środowisko lokalne.

Realizacja zadań na tej płaszczyźnie działania będzie odbywać się na terenie naszej Gminy poprzez:

1. Wspieranie rodzin z problemem alkoholowym poprzez objęcie dzieci działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi i edukacyjnymi w istniejącej placówce opiekuńczo-wychowawczej przy Szkole Podstawowej w Chechle. Finansowanie dożywiania dzieci uczęszczających do tej świetlicy oraz finansowanie zajęć prowadzonych z psychologiem.

2. Organizowanie oraz dofinansowywanie różnych form wypoczynku, przeznaczonych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, połączonego z realizacją programu profilaktyki uzależnień.

3. Dofinansowywanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym oraz członkami ich rodzin.

4. Podjęcie współdziałania w zakresie rozwijania systemu przeciwdziałania przemocy w środowisku rodzinnym i szkolnym.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmie współdziałanie w tym zakresie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, który zgodnie ze znowelizowaną ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy rodzinie, w szczególności w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym.

5. Podejmowanie czynności zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego przez określoną ustawowo kategorię osób uzależnionych. W przypadku braku zgody ze strony tych osób na poddanie się leczeniu, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w oparciu o ustalone procedury wnioskować będzie do Sądu o nałożenie obowiązku leczenia.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

Dostęp osób nieletnich do alkoholu jest jednym z kluczowych zagadnień w profilaktyce problemów alkoholowych. Wiedza na temat alkoholu i skutków jego spożycia kształtuje się już we wczesnym okresie życia. Różnice w zakresie wzorców picia oraz oczekiwań wobec alkoholu są często wyznaczone z okresu dzieciństwa.

Najważniejszą rolę w kształtowaniu postawy młodego człowieka odgrywa rodzina.

Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem alkoholowym stanowią tzw. „grupę ryzyka” pod względem prawdopodobieństwa uzależnienia od alkoholu. Często uzależnienie od alkoholu idzie w parze z uzależnieniem od innych środków psychoaktywnych.

Najczęściej wymieniane psychospołeczne czynniki ryzyka, to:

- czynniki środowiskowe – dostępność alkoholu i narkotyków, bezrobocie, ubóstwo, przestępczość w środowisku lokalnym,
- czynniki rodzinne – picie alkoholu lub/i używanie narkotyków przez rodziców,
- czynniki rówieśnicze – używanie substancji psychoaktywnych przez rówieśników i akceptowane przez nich picie alkoholu,
- czynniki szkolne – problemy związane z zachowaniem, absencja, słabe wyniki szkolne,
- cechy jednostki – pozytywne przekonania związane z alkoholem i narkotykami, impulsywność, agresywność, zaburzenia zdrowia psychicznego.

Ograniczanie wpływu takich czynników zmniejsza ryzyko picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych negatywnych zachowań.

W okresie dorastania młodzi ludzie przyjmują pewną postawę wobec alkoholu, którą kontynuują w dorosłym już życiu. To właśnie w tym okresie powinniśmy poprzez odpowiednią informację i edukację tak ukształtować charakter młodego człowieka, aby negatywnie odnosił się do spożywania alkoholu i dostrzegał zło, które niesie jego spożywanie. W tym celu należy dążyć do zintegrowania różnych instytucji zajmujących się pomaganiem dziecku i rodzinie. Osiągnięcie tego celu stanie się o tyle możliwe, o ile nasze działania będą prowadzone systematycznie, przy wykorzystaniu różnych form oddziaływań i skierowaniu działań na różne obszary.

Realizacja profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej skierowanej do dzieci i młodzieży, zamieszkałych na terenie naszej Gminy, to przede wszystkim:

Diagnozowanie środowiska młodzieży szkolnej, mające na celu określenie problemu związanego z używaniem napojów alkoholowych i innych substancji psychoaktywnych. Wyniki badania pozwolą na określenie skali zjawiska w środowisku lokalnym i na zastosowanie odpowiednich metod edukacyjnych.

2. Prowadzenie na terenie szkół i innych środowisk młodzieżowych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, odpowiadających standardom jakościowym wyznaczonym przez technologie profilaktyczne.

3. Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez młodzież.

4. Organizowanie lokalnych imprez dla dzieci i młodzieży szkolnej i pozaszkolnej, odbywających się bez udziału alkoholu i w sposób szczególny eksponujące ten fakt oraz nagradzanych konkursów o tematyce antyuzależnieniowej.

5. Podejmowanie działań edukacyjnych, skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzegania zakazu ich sprzedaży osobom poniżej 18 roku życia.

6. Dofinansowywanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą, organizowanych przede wszystkim dla nauczycieli i pedagogów.

7. Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez współfinansowanie kół zainteresowań oraz zajęć pozalekcyjnych w szkołach.

8. Wspieranie inicjatyw promujących „zdrowy styl życia” , w tym prowadzenie sportowych zajęć pozalekcyjnych .

IV. Wspomaganie działalności instytucji i stowarzyszeń, służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych .

Realizując poszczególne zadania „Gminnego Programu” gmina może powierzyć ich wykonanie organizacjom pozarządowym pod warunkiem, że w statucie tej organizacji jest zapis dotyczący jej zaangażowania w sprawy związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Jednym z niewątpliwie istotnych partnerów są środowiska kościelne, gdyż księża cieszą się dużym autorytetem wśród wyznawców i dlatego zaangażowanie ich

w działalność profilaktyczną – edukacyjną i w promowaniu postaw trzeźwościowych jest niezwykle istotne.

Zakładamy, że na tej płaszczyźnie podejmowane będą następujące działania, które w zasadzie zawarte są w poprzednich grupach :

1. Dofinansowywanie imprez propagujących „zdrowy styl życia”, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.

2. Współdziałanie z Kościołem Parafialnym oraz ze Stowarzyszeniem „Wspólna Troska” im. Ks. Stanisława Świerczka w zakresie promowania treści profilaktycznych i postaw trzeźwościowych skierowanych do osób uzależnionych i współuzależnionych, a w szczególności do dzieci i młodzieży.

3. Nieodpłatne udostępnienie przez Gminę lokalu na prowadzenie sesji psychoterapii indywidualnej i grupowej oraz mityngi Grupy AA „Wojciech”.

4. Współpraca z Sądem oraz kuratorami sądowymi w zakresie nałożenia oraz egzekwowania obowiązku leczenia odwykowego.

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów

określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy.

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych

Gmina może podejmować interwencje oraz występować przed Sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli może występować bezpośrednio do Sądu z aktem oskarżenia z pominięciem prokuratora. Wniesienie aktu oskarżenia do Sądu musi być poprzedzone przeprowadzeniem postępowania dowodowego, które należy do kompetencji policji.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

1. Prowadzenie działań kontrolnych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na podstawie upoważnienia Wójta Gminy jako organu zezwalającego na sprzedaż, przy udziale funkcjonariuszy Policji.

2. Opiniowanie złożonych wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji i ilości punktów sprzedaż napojów alkoholowych z warunkami określonymi przez Radę Gminy w formie uchwały.

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych Gminy ujętych w „Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”, należy do ustawowych zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w skład której wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Na podstawie art. 4¹ ust. 5 ustawy zasady wynagradzania członków Komisji określa Rada Gminy w „Gminnym Programie”. Wobec czego ustala się wynagrodzenie za uczestnictwo w posiedzeniu Komisji w kwocie :

* dla przewodniczącego - 150,00 zł. brutto

* dla każdego członka Komisji - 120,00 zł. brutto

Ponadto członkom Komisji przysługuje zwrot kosztów podróży związanych z wykonywaną funkcją, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Przedstawiony „Program Profilaktyki” zawiera wiele różnorodnych zadań, których realizacja wymaga nie tylko znacznych nakładów finansowych, ale również zaangażowania przedstawicieli różnych środowisk oraz grup społecznych

i zawodowych.

Opracowała :

- Gminna Komisja Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych w Dobroniu.